

meddelet ham det — havde sagt: Jeg indser, at Forslagsstillerne af Forslaget om de 2,500 Kr. have Ret; med dette Folkething kan der ikke naaes videre? Hvad om den høitærede Minister havde taget det, han kunde faae, og saaledes afbød det væsentligste Mangel? Naar et Ministerium paa denne Maade havde høiet sig for den konstitutionelle Nødvendighed istedetfor gjennem Dødsninger ligesom søgt at trodse sin Villie igjennem, hvad borger da for, at en saadan Fremgangsmaade, der paa første Haand viste Uvishedhed for de konstitutionelle Former, selv om man ikke kunde lide Virkningen deraf, hvad borger for, siger jeg, at ikke just en saadan Smøbekommenhed fra den ærede Ministers Side vilde have blødgjort Hjertene paa et senere Stadium, saa at man var gaet ud over det, man hidtil havde ment det fornøftigt at gaa til? Jeg tror i hvert Fald, at Ministeriets egen Historie skal vise, at enhver Regjering kommer videre med det Gode end med det Strenge, og at ogsaa denne Sags Historie i høt Grad skal vise det. Thi, hvad vil Folgen blive, hvis den meget ærede Minister — hvad jeg for hans egen og de Bedkommendes Skyld ikke ønsker — fortsætter sin Modstand mod Folkethingets Stilling? Det vil blive en fuldstændig Falliterklæring fra den ærede Første- og Finansministers Side i et af de Punkter, som han har opreist som et af de konstitutionelle Hovedstridspunkter. Den ærede Minister maa nu i 1882 ligesom i 1880 og 1881 sige til de mange Tusinde, hvis særlige Bælfærd er lagt i Finansministerens Haand: Jeg kan ingen Ting. — Jeg har troet at burde gjøre disse Bemærkninger, netop fordi jeg var en af dem, som fra Begyndelsen af søgte at mægle her saaledes, at Thinget kom til en fornøftig Beslutning, saa at Medlemmer, der første Gang satte sig imod enhver Dre, senere have sluttet sig til os, og vi nu samles i stort Flertal om et Tilbud, som der slet ikke foreligger nogen juridisk Forpligtelse til. Jeg tror personlig at have været berettiget til disse Bemærkninger, fordi den ærede Minister — som det forekommer mig — ved hele sin Maade at regjere paa staar saa uheldig, som man kan tænke sig, at nogen konstitutionel Minister kan staa. Jeg tillod mig i mit eget Navn at udtale mit Skjøn over Stillingen her i dette Thing for nogle Maanedes siden, og det lod dengang til, at ikke Alle — selv ikke dem, der idag, ligesom jeg, ere enige med den ærede Ordfører i hans almindelige og bestemte Udtalelser — vare ganske enige i min Opfattelse. Jeg udgav det ikke for Andet end for, hvad det var, nemlig mit personlige Skjøn, skjøndt jeg godt vidste, at det vilde vække en Del Uvillie i denne Sal. Jeg spørger nu det høie Folkething: Har mit Skjøn over Stillingen dengang ikke vist sig at være rigtigt? Hvad har den ærede Minister naaet i disse 4 Maanedes ved at blive paa sin Plads, og hvad vil

han naae ved at vedblive at indtage den samme Stilling og vise den Mangel paa Smøbekommenhed mod dette Things Beslutninger, som det synes, at hans Antydninger idag røbe? Jeg skal ikke besvare dette Spørgsmaal; jeg ventter mig intet Godt, ingen gavnlige Frugter deraf. Vi skulle dog vel lære at kende Træet paa dets Frugter og ogsaa et Ministerium paa dets Frugter. Naar vi have et Ministerium, der det ene Aar efter det andet, staar som et goldt Træ baade Winter og Sommer uden at bære Frugt, saa er der maaske Flere end os, der ønske, at det skal grønnes i Dannevang, og sige som saa: Lad det kun hugges om; hvorfor skal det staa til ingen Nytte? Nu har det jo staaet i mange Aar, og der har været adskillige Gartnere her — ganske vist færre og færre — ligesom der ogsaa har været saadanne andetsfæds —; men hvor forhaabningsfulde end Gartnerne have været, vil deres Haab dog tilsidst blegne for de nøgne virkelige Kjendsgjerninger. Jeg udfordrer ikke Nogen ved disse Ord, jeg refererer blot; jeg ansøger blot mit firkre Skjøn over Stillingen. Dette falder nu sammen med Flertallets og er under samme Synsvinkel som den ærede Ordførers Skjøn, som han jo har fundet fuld Samstemning for hos Flertallet. Med hvad jeg har udtalt her vil jeg ikke have sagt, at jeg ikke kan ønske den ærede Minister blidere Dage i den Tid, han har tilbage. Jeg lægger intetformhelst Personligt i det, jeg her har omtalt, jeg sætter altid Sagen høit over Personerne. Hvis der af Regjeringen vises Beredvillighed til at udføre Folkethingets Beslutninger med den politiske Myndighed, som man mangler her, men som man muligvis har fuldt op af andetsfæds, og hvis der tages fat paa Reformarbejdet paa en saadan Maade, at Folket derigjennem kan mærke, at der slaar ogsaa dets Puls, og at dets Villie gjøres gjældende gjennem en paa virkelig Indsigt i de foreliggende Forhold her i Landet grundet Fremgangsmaade, saa tror jeg, at der endnu kan blive bedre Dage mellem den meget ærede Første- og Finansminister og os, end der nu kan være, eftersom Stillingen nu er. Vi have Grindringer ikke blot fra den ærede Finansministers sidste Regjeringsperiode, men ogsaa fra tidligere Dage. Enhver af os, naar han har Livet, kan jo omvende sig; hvorfor skulde saa den meget ærede Første- og Finansminister ikke ogsaa — politisk talt — kunne omvende sig?

Sammenlign: Det, der har foranlediget mig til at tage Ordet, er et Udtryk, som er faldet fra den høitærede Minister ved en tidligere Leilighed, nemlig det, at det nu var fuldt ud saa nødvendigt at give Dyrstillslæg til Embeds- og Bestillingsmænd som tidligere. Det forekommer mig at være noget tvivlsomt, om denne Tanke vil vinde tilstrækkelig Tilslutning. Vi have jo ogsaa Andres Lærv at varetage. Ved at kaste et Blik